

Teretni prijevoz u Hrvatskoj pod velikim teretom velikih dugova

D. JELINEK

DANAS ODLUKA ■ PROPADA LI NAJAVLJENA PRIVATIZACIJA

HŽ Cargo Rumunjima ili ipak ide u stečaj?

Pregovori o privatizaciji Carga, koji svaki mjesec proizvede 30 milijuna kuna gubitka, već su neko vrijeme na klimavim nogama i sve je izglednije da će propasti. Vlada zato kontaktira i s drugim ulagačima

Gabrijela GALIĆ

ZAGREB ▶ Hoće li HŽ Cargo biti prodan rumunjskoj Grampet Grupi ili mu je sudbina stečaj, moglo bi se znati već danas. Pregovori o privatizaciji Carga, koji svaki mjesec proizvede 30 milijuna kuna gubitka, već su neko vrijeme na klimavim nogama. Kako se može čuti sve je izglednije da će propasti. U Vladi su čini se na to spremni pa je hrvatska strana, iako pregovori s rumunjskim investitorom traju već duže vrijeme, proteklih tjedana kontaktirala i druge ulagače koji su pokazivali interes za privatizaciju Carga. Tako je obavljen razgovor s predstavnicima Rail Cargo Austria kako bi se ispitalo jesu li još uvijek zainteresirani za preuzimanje domaće tvrtke za teretni prijevoz. Navodno je uspostavljen i kontakt s češkim AWT-om. Niti jedna od te dvije kompanije ranije nije ispunila uvjete natječaja za privatizaciju HŽ Carga za razliku od Feroviara koja je članica Grampet Grupe.

Ostaju u procesu

Iz te kompanije, pak, poručuju kako i dalje ostaju predani procesu privatizacije HŽ Carga te da im je hrvatsko tržište jedan od strateških interesa. No, i vrlo jasno poručuju da će teret u Hrvatskoj prevoziti bez obzira pos-

tanu li vlasnici HŽ Carga ili ne. S obzirom da HŽ Cargo od srpnja nema monopol u teretnom prijevozu jer je to tržište ulaskom Hrvatske u EU liberalizirano, Feroviara kao i bilo koji drugi kargo prijevoznik iz EU u hrvatskoj može poslovati bez ikakvih ograničenja. Rumunji, imaju malu prednost s obzirom da su obavili dubinsko snimanje poslovanja HŽ Carga pa su iz prve ruke upoznati kako i s kim ta kompanija posluje.

– Radit ćemo na hrvatskom tržištu, sa ili bez preuzimanja HŽ Carga – navode izvori iz Grampet Grupe. U toj kompaniji su nezadovoljni sporošću cijelog postupka kao i činjenicom da nemaju sve podatke o poslovanju kompanije. »Zasad se čini kako financijska slika kompanije nije onakva kako nam je bilo prezentirano. Odgovore na dodatna pitanja dobili smo tek nakon više od mjesec dana, potkraj studenoga. I nakon tih odgovora, poslali smo nova pitanja na koja čekamo odgovor. Ne želimo nikoga optuživati, ali čini nam se da je riječ o problemu birokracije i lošeg menadžmenta u HŽ Cargu i njegovim tvrtkama kćerima«, objašnjavaju iz Grampeta. Hrvatska strana, pak, navodi kako Rumunji imaju sve podatke. No, od činjenice da je riječ o kompaniji u kojoj stal-

Problematično jamstvo rumunjske banke

Niti jedna od pregovaračkih strana ne želi otvoreno govoriti o preprekama koje usporavaju razgovore o privatizaciji HŽ Carga i koje bi, kako se čini, mogle postati nepremostive. Tako se iz domaćih izvora tvrdi kako Grampet najkasnije danas treba dostaviti bankarsku garanciju kojom će jamčiti preuzimanje otplate kredita HŽ Carga za koje je država dala jamstva. Prema ponudi, rumunjski bi partner za kupnju 75 posto HŽ Carga 30 dana od potpisa ugovora trebao uplatiti 30 milijuna eura za otplatu glavnice kredita pokrivenog državnim jamstvom, 10 milijuna eura kao obrtna sredstva za pokrivanje obveza dobavljačima i plaće zaposlenicima, a 20 milijuna eura za ulaganja. U roku od godine dana uplatili bi još oko 80 milijuna eura za prebacivanje dugoročnih kredita osiguranih državnim jamstvom. Za to su Rumunji ulaskom u razgovore predočili jamstvo rumunjske razvojne banke, a to se jamstvo očito sada pokazalo problematičnim. Odnosno Hrvatska strana traži jače dokaze od pisma kojim se izriče namjera financijskog praćenja privatizacijskog procesa.

no iskaču »kosturi iz ormara« niti jedna strana ne može pobjeći. Rumunjima je, primjerice, problematičan status Agita, tvrtke kćeri Carga jer ne mogu dobiti jasnu financijsku sliku te kompanije koja svom vlasniku duguje preko 130 milijuna kuna.

Neprihvatljivi uvjeti

Osim nejasne financijske slike, za Grampet Grupu sporno je i zbrinjavanje viška radnika, postojeći sudski sporovi kao i vlasništvo nad nekretninama. Rumunji žele da Vlada riješi problem 1,5 tisuća radnika viška u Cargu.

Međutim, novca za to nema bez novog kreditnog zaduživanja teretnog operatera. Kako se može čuti, Rumunji su predložili da postupak zbrinjavanja viška radnika oni financiraju, no za hrvatske pregovarače to nije prihvatljivo jer bi tako Grampet na mala vrata, prije okončanja pregovora o preuzimanju, ušao u vlasništvo Carga. Rumunji su, osim toga, predložili da oni preuzmu oko dvije tisuće starih vagona Carga i zauzvrat poduzeću ubrizgaju nužnu financijsku injekciju. No, uvjeti za tu razmjenu Hrvatskoj su neprihvatljivi.